

INFORMACIJA O PODNESENIM POSTIZBORNIM FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH KANDIDATA I FINANSIRANJU IZBORNE KAMPANJE ZA LOKALNE IZBORE 2024. GODINE

U skladu sa odredbama člana 15.1a stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), i člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 95/12 i 41/16) sve političke stranke i nezavisni kandidati koji su učestvovali na Lokalnim izborima 2024. godine, imali su obavezu da u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnesu finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora (postizborni finansijski izvještaj), koji obuhvata period od 01.05.2024. godine do 05.11.2024. godine.

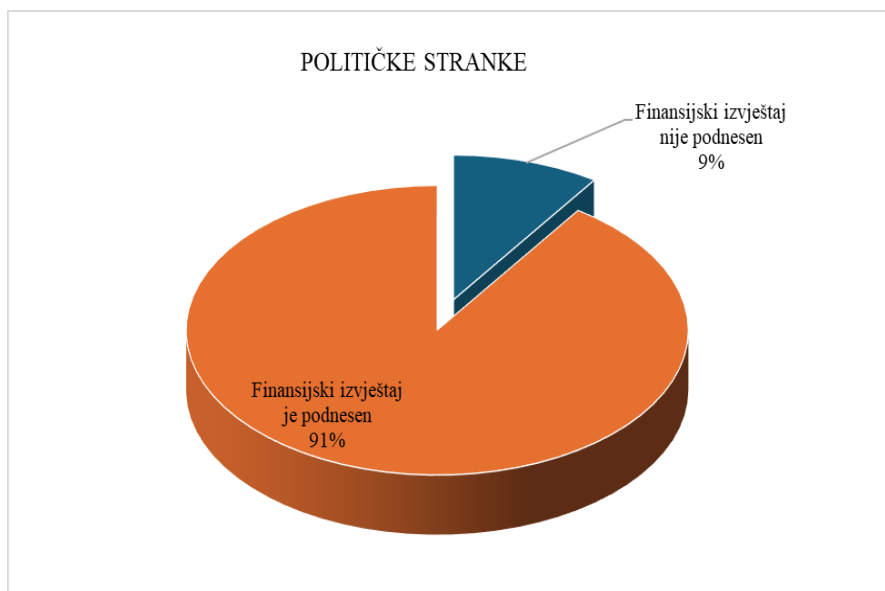
Pomenuti izvještaj sadrži sljedeće podatke:

1. sve gotovinske transakcije i raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, priložima fizičkih i pravnih lica transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih lica, priložima u obliku robe i usluga, prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda;
3. identitet lica ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet lica koje je primilo takvu uplatu zajedno sa datumom i iznosom takve uplate;
4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po sljedećim osnovama: troškovi štampanja plakata i plakatiranja, troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglašenja, saopštenja i sl. u javnim i online glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi štampanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i
5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza koje duguje podnosilac izvještaja ili koje treća lica duguju podnosiocu izvještaja, a u slučaju da su takvi dugovi i obaveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obaveze otpisani.

Na Lokalnim izborima 2024. godine učestvovalo je 116 političkih stranaka samostalno ili u koalicijama sa drugim političkim strankama i 189 nezavisnih kandidata. (*Prilog 1 i Prilog 1.1*)

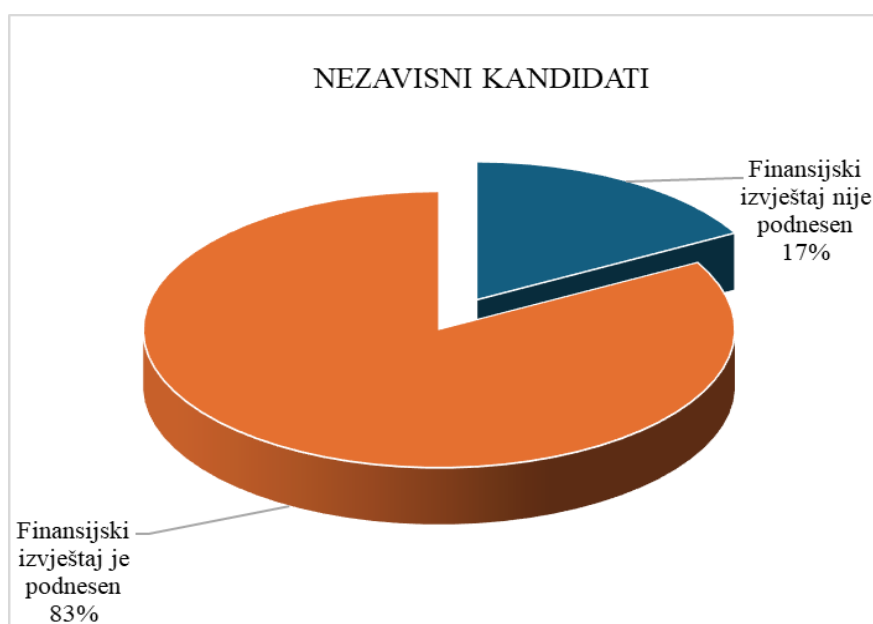
Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine postizborni finansijski izvještaj je podnijelo 100 političkih stranaka u elektronskoj formi putem aplikacije FI CIK BiH i u čvrstoj kopiji, kako je propisano u članu 3. stav (3) Pravilnika o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima i izvještajima o prometu posebnog računa za finansiranje izborne kampanje političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24). Pet političkih stranaka je napravilo propuste prilikom podnošenja izvještaja, odnosno četiri političke stranke finansijski izvještaj su podnijele samo u elektronskoj formi putem aplikacije FI CIK BiH, dok je jedna politička stranka podnijele izvještaj samo u čvrstoj kopiji.

Finansijski izvještaj uopšte nije podnijelo 11 političkih stranaka, što čini 9,48 % od ukupnog broja stranaka koje su učestvovala na izborima. (*Prilog 3*)

Grafički prikaz podnesenih finansijskih izvještaja od strane političkih stranaka

Od ukupno 189 nezavisna kandidata koji su učestvovali na izborima, postizborni finansijski izvještaj podnijelo je 157 kandidata (*Prilog 2.1*), Finansijski izvještaj nisu podnijela 32 kandidata, što čini 16,93 % od ukupnog broja nezavisnih kandidata. (*Prilog 3.1*)

Grafički prikaz podnesenih finansijskih izvještaja od strane nezavisnih kandidata

TROŠKOVI IZBORNE KAMPANJE

Za finansiranje izborne kampanje u skladu sa članom 15.10 Izbornog zakona BiH politički subjekti u okviru zakonom propisanog limita mogli su potrošiti **16.830.176,90 KM**, od čega političke stranke **15.191.691,90 KM** (13.897.809,60 KM samostalno i 1.293.882,30 KM u okviru koalicija) i nezavisni kandidati **1.638.482,00 KM**. (*Prilog 4*)

Političke stranke koje su Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijele postizborni finansijski izvještaj prijavile su troškove izborne kampanje u iznosu od **9.744.418,40 KM**. (*Prilog 5*)

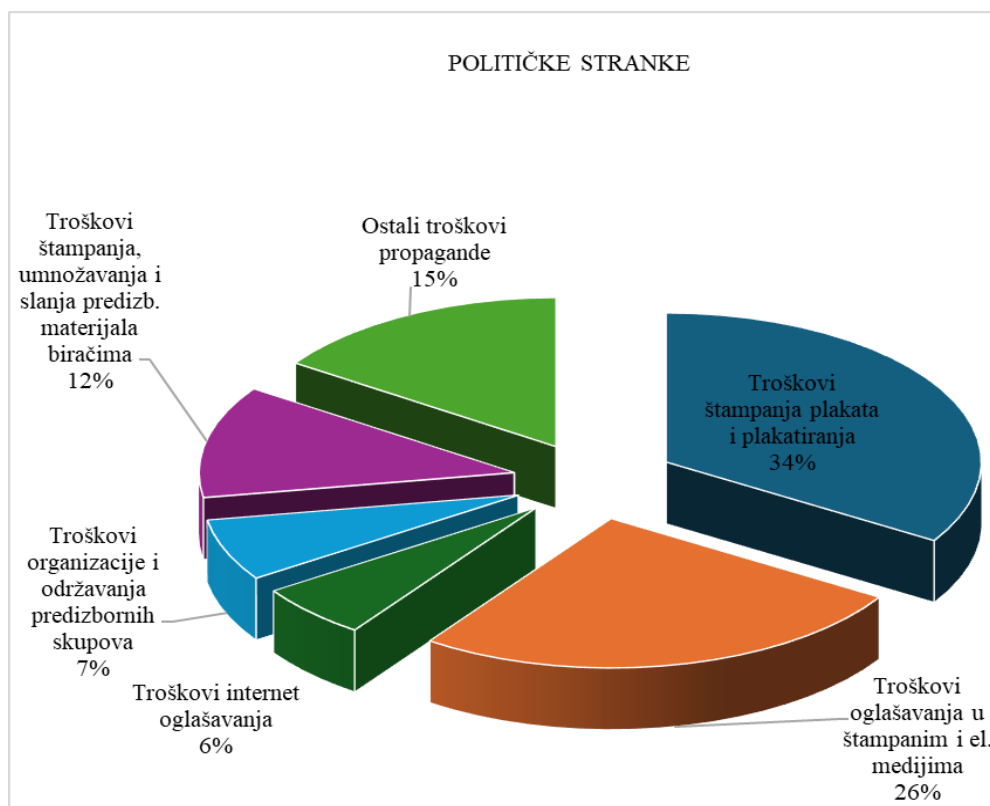
Nezavisni kandidati su u svojim finansijskim izvještajima prijavili troškove izborne kampanje u iznosu od **75.834,10 KM**. (*Prilog 5.1*)

Prema podacima o troškovima izborne kampanje, koje su političke stranke i nezavisni kandidati prijavili u postizbornim finansijskim izvještajima, 12 političkih stranaka je prekoračila limit propisan u članu 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (*Prilog 5*).

Struktura troškova izborne kampanje političkih stranaka

Strukturu troškova izborne kampanje političkih stranaka, koje su podnijele postizborni finansijski izvještaj, čine (*Prilog 6*):

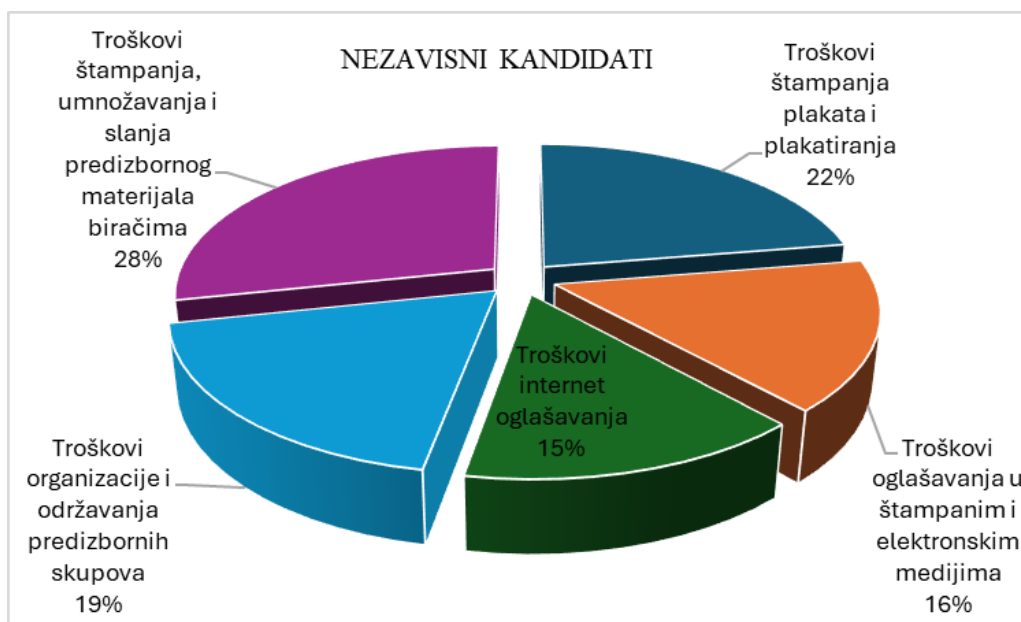
Vrsta troška	Iznos	Struktura
Troškovi štampanja plakata i plakatiranja	3,298,462.80	33,85 %
Troškovi oglašavanja u štampanim i elektronskim medijima	2,521,675.46	25,87 %
Troškovi internet oglašavanja	571,913.42	5,87 %
Troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova	653,804.78	6,71 %
Troškovi štampanja, umnožavanja i slanja predizbornog materijala biračima	1,188,492.87	12,20 %
Ostali troškovi propagande	1,510,069.07	15,50 %
UKUPNO	9,744,418.40	100,00%

Grafički prikaz strukture troškova izborne kampanje političkih stranaka

Struktura troškova izborne kampanje nezavisnih kandidata

Vrsta troška	Iznos	Struktura
Troškovi štampanja plakata i plakatiranja	14,291.56	18,84 %
Troškovi oglašavanja u štampanim i elektronskim medijima	10,124.68	13,35 %
Troškovi internet oglašavanja	9,274.15	12,23 %
Troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova	11,979.03	15,80 %
Troškovi štampanja, umnožavanja i slanja predizbornog materijala biračima	18,077.05	23,84 %
Ostali troškovi propagande	12,088.13	15,94 %
UKUPNO	75,834.10	100,00%

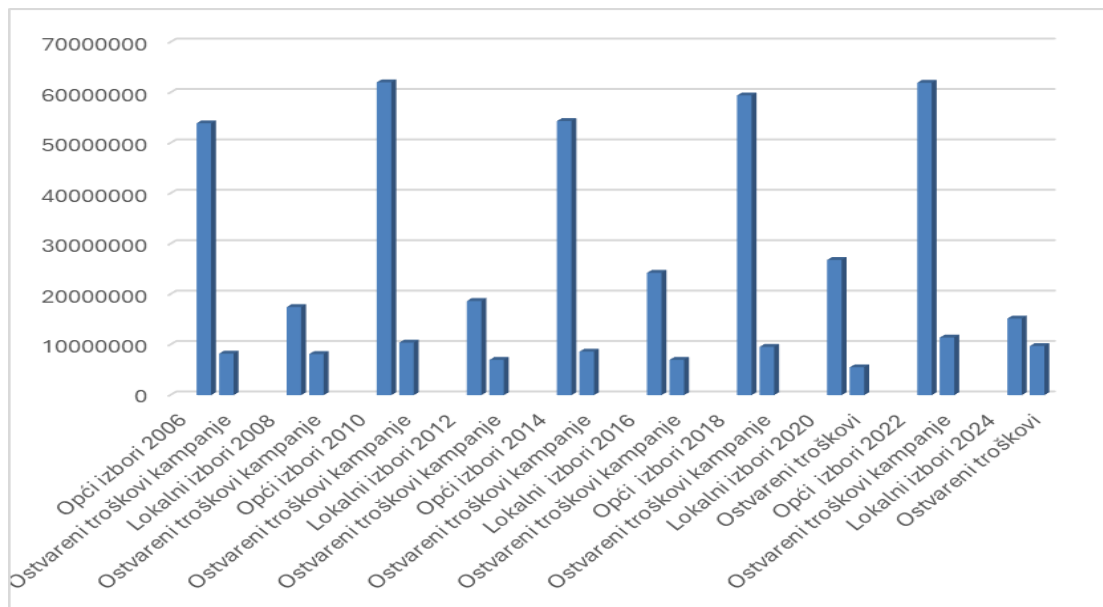

Grafički prikaz strukture troškova izborne kampanje nezavisnih kandidata

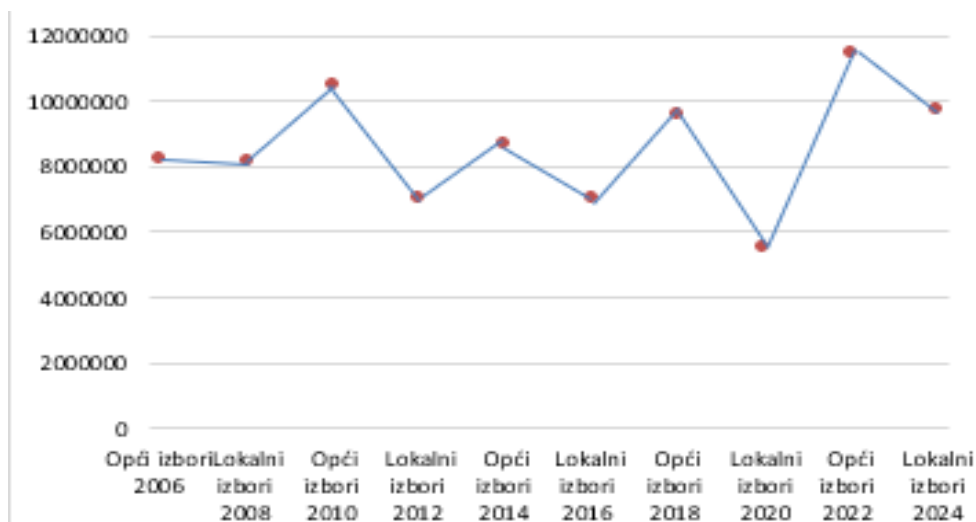
Uporedni pregled troškova izborne kampanje političkih stranaka u periodu 2006.-2024. godine

Za finansiranje troškova izborne kampanje, za izbore koji su provedeni od 2006. do 2024. godine, političke stranke su utrošile sredstva u iznosu od **85.714.833,39 KM**.

IZBORI	Dozvoljeni troškovi izborne kampanje - u skladu sa članom 15.10. Izbornog Zakona BiH	Ostvareni troškovi izborne kampanje
Opći izbori 2006	53,921,265.49	8,236,564.8
Lokalni izbori 2008	17,471,224.39	8,156,606.92
Opći izbori 2010	62,056,017.60	10,423,25.31
Lokalni izbori 2012	18,675,372.71	6,994,309.42
Opći izbori 2014	54,370,031.43	8,632,256.37
Lokalni izbori 2016	24,273,008.14	7,004,404.78
Opći izbori 2018	59,455,478.60	9,577,347.57
Lokalni izbori 2020	26,818,297.20	5,522,686.13
Opći izbori 2022	61,967,700.30	11,422,813.91
Lokalni izbori 2024	15,191,691.90	9,744,418.40

Grafički prikaz troškova izborne kampanje u periodu 2006.- 2024. godine

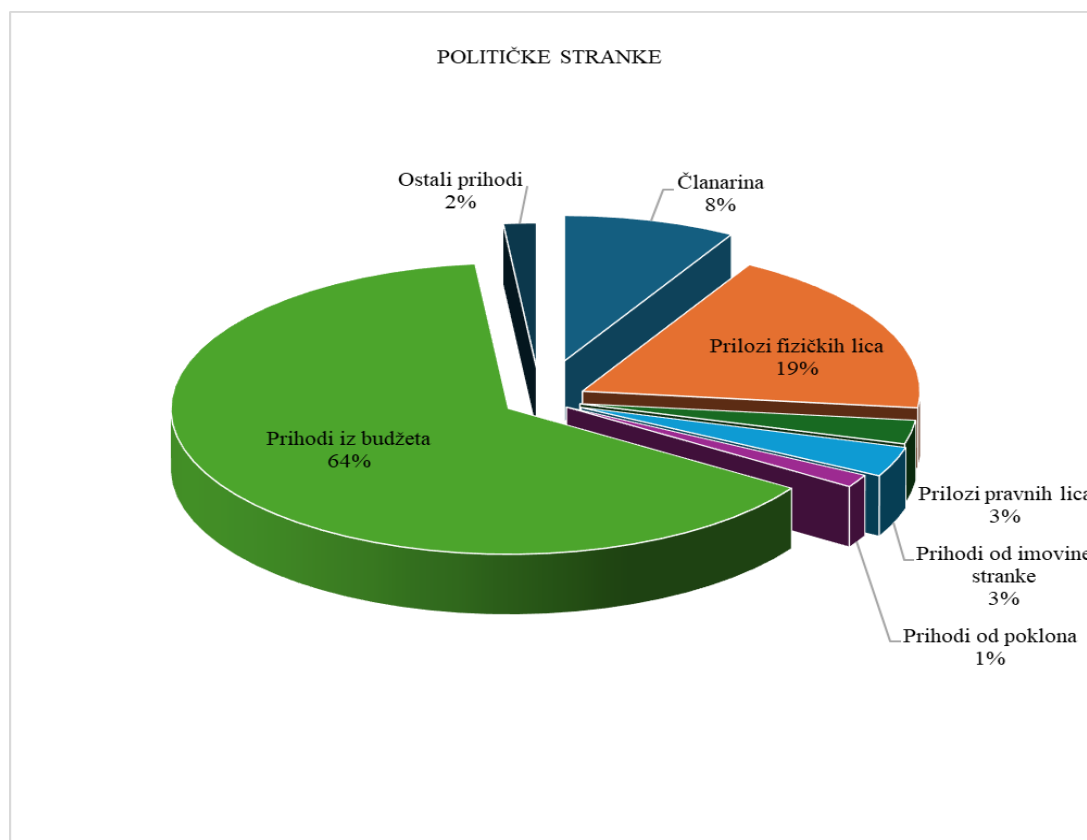

Trend troškova izborne kampanje u periodu 2006.- 2024. godine

IZVORI FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

U periodu od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora 2024. godine političke stranke su u finansijskim izvještajima iskazale ukupne prihode u iznosu od **16.260.634,94 KM**, čiju strukturu čine (*Prilog br.7*):

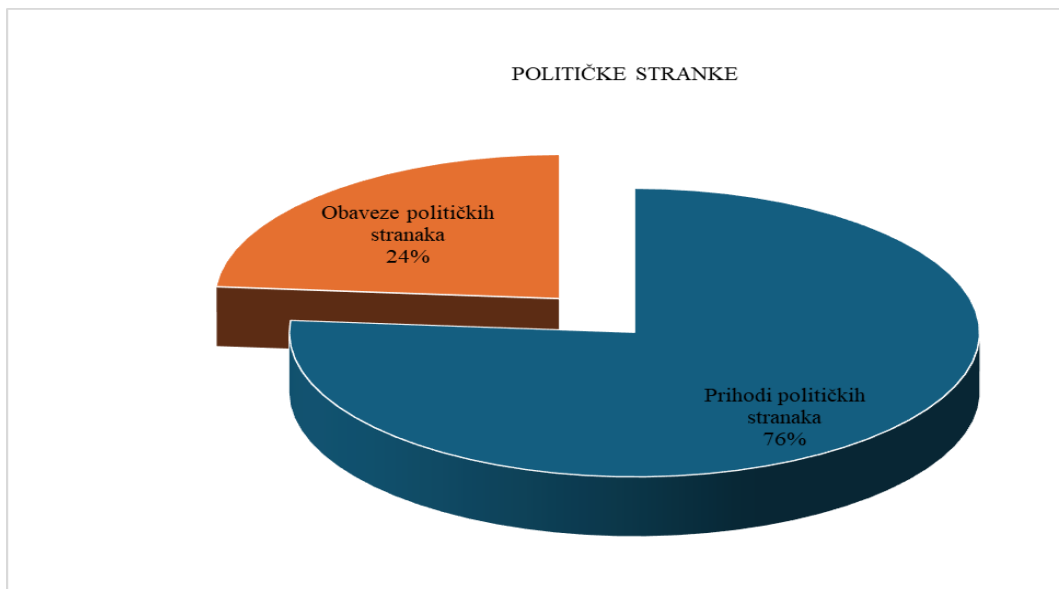
Vrsta prihoda	Iznos	Struktura
Članarina	1,337,788.57	8,21 %
Prilozi fizičkih lica	3,053,446.25	18,74 %
Prilozi pravnih lica	427,362.49	2,62 %
Prihodi od imovine stranke	541,299.17	3,32 %
Dobit od prav. lica u vlasništvu stranke	0,00	0,00 %
Prihodi od poklona	232,351.76	1,43 %
Prihodi iz budžeta	10,442,123.22	64,10 %
Prihodi od izd. djelatnosti, prodaje prop. materijala i org. stranačkih manifestacija	0,00	0,00 %
Ostali prihodi	256,563.48	1,58 %
UKUPNO	16,290,934.94	100,00%

Grafički prikaz izvora finansiranja političkih stranaka

Istovremeno, političke stranke su na dan izvještajnog perioda (05.11.2024. godine) iskazale obaveze u iznosu od **5.045.023,34 KM**.

Na osnovu podataka iz finansijskih izvještaja političkih stranaka, u ovom izvještajnom periodu stranke su se finansirale iz vlastitih izvora (prihoda političkih stranaka) u procentu od 76,35 %, dok su za finansiranje koristile tuđe izvore (obaveze političkih stranaka – zajmovi, lizing, dobavljači, obaveze prema zaposlenim i sl.) u procentu od 23,65 %, kao što je predstavljeno na narednom grafikonu.

Odnos prihoda i dugovanja političkih stranaka - grafički prikaz

Sastavni dio ove informacije su tabele, koje se nalaze u prilogu.

Sarajevo, 23.12.2024. godine

PRILOZI:

Prilozi 1. i 1.1. Evidencija političkih stranaka i nezavisnih kandidata koji su učestvovali na izborima

Prilozi 2. i 2.1. Evidencija o podnesenim postizbornim finansijskim izvještajima

Prilozi 3. i 3.1 Evidencija o nepodnesenim postizbornim finansijskim izvještajima

Prilog 4. Zbirni pregled ukupno ostvarenih troškova izborne kampanje

Prilozi 5. i 5.1. Pregled dozvoljenih troškova izborne kampanje u skladu sa članom 15.10
Izbornog zakona BiH i ostvarenih troškova

Prilozi 6. i 6.1. Pregled strukture troškova izborne kampanje po političkim subjektima

Prilozi 7. i 7.1. Pregled izvora finansiranja političkih subjekata u periodu izborne kampanje